

DRAUGAS

PERIODICALS
January 31,
Vol. LXXXIX

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
TREČIADINIS – WEDNESDAY, SAUSIO – JANUARY 31, 2001

NEWSPAPER – DO NOT DELAY – Date Mailed 01/30/01
UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET
WWW.DRAUGAS.ORG Nr. 22
Kaina 50 c.

Ūkio ministrui gresia viešųjų ir privačių interesų skandalas

Vilnius, sausio 30 d. (BNS) — Bendrovė „Marijampolės cukrus“ remiančios firmos „Arvi“ konsultantų įsidarbinęs buvęs ūkio ministras Edvardas Makelis rizikuoja patekti į viešųjų ir privačių interesų konfliktą.

Kaip praneša „Lietuvos žinios“, E. Makelis neseniai tapo Marijampolės UAB „Arvi“ konsultantu. Ši bendrovė 1999 metais būtent E. Makelio ir premjero Rolando Pakso sprendimu buvo įleista į cukraus verslą ir pradėjo gairinti bankrutuojančią „Marijampolės cukraus“ gamyklą.

Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymas nurodo, kad asmuo, nustojęs eiti pareigas valstybinėje tarnyboje, metus neturi teisės įsidarbinti įmonių valdymo ar revizijos institucijose, jeigu per paskutinius darbo metus jo tarnyba buvo tiesiogiai susijusi su šių įmonių priežiūra arba kontrole.

Konsultantų dirbantis E. Makelis už darbą gauna direktoriaus pavaduotojo lygio algą, siekiantį 2,000-4,000 litų.

Jau savaitę sergancio ūkio ministro E. Maldeikio likimas turėtų paaiškėti trečiadienį vyksiančiame Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos (VTEK) posėdyje. VTEK planuoja paskelbti savo sprendimą, ar ūkio ministras liberalas E. Maldeikis nenusižengė tarnybinei etikai, prieš dvi savaites su vizitu vykdamas į Maskvą. Praėjusį trečiadienį ūkio ministrui buvo nustatyta priešinfarktinė būklė, bet E. Maldeikis į ligoninę nebuvo paguldytas. Politikas gydosi namuose.

Kauno merą užtaria labiausiai pažeidžiami miesto žmonės

Kaunas, sausio 30 d. (Elta) — Antradienį prie Kauno miesto savivaldybės apie tryis dešimtis pensininkų susirinko parodyti savo prielankumą Lietuvos laisvės sąjungai (LLS) atstovaujantiems miesto merui Gediminui Budnikui. Labiausiai pažeidžiamų žmonių atstovais pasivadinę kauniečiai sakė neleidžia, kad konservatoriai vėl užkariautų Kauną.

Pensininkai kaltino iki paskutiniųjų savivaldybės rinkimų valdžiusius konservatorius, kad šie nualino miestą ir paleido jo gyventojus ubagais. Susirinkti prie miesto valdžios tvirtovės juos paskatino tai, kad dabartinis vicemeras konservatorius Kazimieras Starkevičius išdrįso apkaltinti G. Budniką savivaldybės lėšų švaistymu, kai šis skyrė 1,500 litų ilgamečio Socialinių reikalų skyriaus vedėjo, Pensininkų sąjungos pirmininko Stasio Malecko laidotuviams. Anot susirinkusiųjų, tai buvo žmogus, kuris „mirė ant bariakadų“ padėjęs vargšams, jis nusipelnė tik pagarbą išlydėtas amžino poilsio. Šis G. Budniko poelgis, pasak jo užtarijų, tik įrodo, kad meras dirba žmonėms, o jo posto siekiantis vicemeras K. Starkevičius tik „tokia dulkė“ tesugebėjo apie jį iškasti.

Kviečiamas išeiti, mero pirmininkas pavaduotojas K. Starkevičius nepasirodė. Mat tuo metu vyko Kauno miesto valdybos posėdis. Pertraukus me-

Jei Vyriausioji tarnybinės etikos komisija pripažins, jog vizito į Maskvą metu ūkio ministras Eugenijus Maldeikis pažeidė tarnybinę etiką, Seimo liberalų frakcijai bus sunku apsispręsti dėl jo likimo, antradienį sakė frakcijos seniūnė Dalia Kutraitė-Giedraitienė. Ji paneigė antradienį spaudoje pasirodžiusius pranešimus, jog frakcija jau svarsto kitas kandidatūras į ūkio ministro postą.

Dienraštis „Lietuvos rytas“ pranešė, kad tarp galimų kandidatų į ūkio ministro postą — du liberalai. Tai — 40 metų Klaipėdos meras, buvęs Liberalų sąjungos vadas Eugenijus Gentvilas ir 44 metų palangiškis Seimo narys, buvęs Palangos meras Raimundas Palaitis.

Pasak D. Kutraitės-Giedraitienės, Liberalų frakcijos tikisi, jog E. Maldeikis ir toliau liks ūkio ministru. „Todel, kad mes išsigilinę ir aptarę visus jam pateiktus kaltinimus, matome, kad viskas yra nukreipta į detales, dėl kurių ne vienas ministrui neteko atsisakyti. Todel frakcijos palaikymas jam yra būtinas kaip ministrui, kuris yra atsakingas už labai svarbias ūkio permainas“, sakė D. Kutraitė-Giedraitienė.

Jos nuomone, skandalą dėl ūkio ministro vizito į Maskvą galėjo sukelti struktūros, kurios priešinasi vyriausybės reformoms. „Manau, kad ministras E. Maldeikis bandė daryti permainas tose srityse, kuriose susikerta daug interesų ir kažkam tas nepatinka“, sakė parlamentare.

tu vicemeras sakė, kad atsisakytų, kaip pageidavo čia pat prie lauko durų skanduo-jantys kauniečiai, jis neketina. Anot K. Starkevičiaus, norint ką nors atstatyti, reikia laikytis nustatytų procedūrų — tai gali padaryti Tarybos nariai. „Jei darbas kartu su dabartiniais bendrų darbų programos partneriais nevyks, tuomet bus imamasi atitinkamų politinių sprendimų“, ne pirmą tokia nuostata žurnalistams pareiškė konservatorius K. Starkevičius.

Tuo tarpu meras G. Budnikas prisipažino, jog jam malonu būti palaikomam, bet šiuo džiaugsmu jis taip pat neišėjo pasidalyti su savo gerbėjais. Beje, sklando kalbos, kad LLS ir Naujosios sąjungos (socialistų) frakcijos Kauno miesto taryboje ketina vėl sėsti kartu valdyti. Tokiu atveju atsisakytų mero vietą užimtų socialliberalas Erikas Tamašauskas, o G. Budnikas taptų jo pirmuoju pavaduotoju. Ankstesnė Kauno miesto valdžios perversmo priežaida buvo ta, kad Kauno miesto tarybos narių daugumą su Naująja sąjunga (socialistų) ketina sudaryti konservatoriai.

Kauno miesto tarybos ir Seimo nario socialdemokrato Rimanto Ružo nuomone, Kaune reikėtų iš naujo surengti savivaldybės rinkimus, nes kol bus dabartinė Taryba, pastovios valdžios Kaune nebus.

Lietuvos politinėms partijoms besidalinant įtakos sferas, vyriausybė — besiganant nuo priekaištų dėl nesąžiningų ministrų, gyventojams — belaukiant, kada valstybėje bus įvesta tvarka ir gyvenimas žades šviesesnį rytojų, sausio 29-ąją Vilniaus rotušėje buvo surengtas didelio būrio žiūrovų sulaukęs nuotaikingas koncertas. Gerai žinoma aktorė Kristina Kazlauskaitė (antrąjį iš dešinės) kartu su jaunimo teatro namų muzikavimo grupe „Kai pavajuoja stogas“ dalyvavo pageidavimų koncerte „Perplėšus širdį“. Įvairiausių parodijų bei humoro vakare taip pat vaidino aktorai Saulius Siparis, Remigijus Vilkaitis, Povilas Keblikas, Giedrius Arbačiauskas ir Tomas Kizelis.

Vladimiras Gulevicius (Elta) nuotr.

Pagerintas politinių permainų Lietuvoje rekordas

Vilnius, sausio 29 d. (Elta) — Agentūra „Factum“ prie Lietuvos kultūros fondo į Lietuvos rekordų knygą įrašė naują rekordą. Sausio 27 d. susijungus dviem politinėms organizacijoms — Lietuvos demokratinei darbo partijai ir Lietuvos socialdemokratų partijai, pagerintas daugiausia pavadintųjų keitusios politinės organizacijos rekordas.

Lietuvos komunistų organizacija nuo savo užuomazgų 1916 metais pavadinama keitė jau 12-tą kartą. Pirmosios lietuvių komunistinės organizacijos, atsiradusios Rusijoje, vadintos Rusijos socialdemokratų darbininkų partijos lietuvių rajonais. Nuo 1917 m. rugsėjo jos pavadintos Rusijos socialdemokratų darbininkų partijos (bolševikų) lietuvių rajonais. Šių organizacijų vadovai 1918 m. spalio 1-3 d. įsteigė Lietuvos komunistų partiją (LKP), kuri dokumentuose buvo įvardyta Lietuvos ir Baltarusijos komunistų partija.

1919 m. kovo 4 d. LKP susijungė su Vakarų Baltarusijos komunistų organizacijomis ir veiks Rusijos komunistų partijoje (bolševikų) sudėtyje kaip bendra Lietuvos ir Baltarusijos komunistų partija.

Kaune areštuota „alaus“ enciklopedija

Kaunas, sausio 30 d. (BNS) — Kauno apylinkės prokuratura antradienį patenkino Lietuvos autorių teisių gynimo asociacijos agentūros (LATGAA) prašymą ir apribojo nuosavybės teises į neseniai išspausdintą knygą „Alus ir stiprieji gerimai. Enciklopedija“. Anot LATGAA, šios knygos turinys iš esmės atkartoja Londone išleistas „The World Encyclopedia of Beer“ turinį. Įtariama, kad knyga išversta į lietuvių kalbą ir išleista be jos autorių teisių savininkų sutikimo.

Knyga „Alus ir stiprieji gerimai. Enciklopedija“ atspausdinta 10,000 egzempliorių tiražu Kaune, spaustuvelyje „Aušra“.

Praėjusį penktadienį iš spaustuvelyje kaip pavyzdžiui prekybai buvo išnešta apie 30 knygų vienetų. Likusią tiražo dalį prokuratūros pareigūnai antradienį pavedė

Nuo 1920 m. rugsėjo 5 d. veikė kaip atskira pagrindinė organizacija — Lietuvos komunistų partija (LKP). Nuo 1940 birželio tapo sovietinės okupacijos režimo politine organizacija, kuri 1940 m. spalio 8 d. pavadinta Lietuvos komunistų partija (bolševikai). Nuo 1952 m. spalio 15 dienos ji vėl vadinosi Lietuvos komunistų partija.

1989 m. gruodžio 20 d. Lietuvos komunistų organizacija išsiskaidė į dvi grupes: viena jų pasivadino Lietuvos komunistų partija (savarankiška LKP), kita — Lietuvos komu-

Siūloma apmokestinti sporto ir kitų varžybų prizus

Vilnius, sausio 30 d. (BNS) — Seimo Biudžeto ir finansų komitetas, atsižvelgdamas į Valstybės kontrolės pasiūlymus mokesčių administravimo klausimais, antradienį nusprendė pasiūlyti vyriausybei apmokestinti sporto ir kitų varžybų prizus.

Pasak Biudžeto ir finansų komiteto pirmininko Kęstučio Glavecko, ir Europos Sąjungoje yra apmokestinami didieji prizai bei loterijos laimėjimai. Seimo komitetas siūlo, kad

būtų apmokestinami ir piniginiai apdovanojimai, kuriuos vyriausybė skiria sportininkams už pergalę. Kol kas šie siūlymai nėra išdestyti jokia me projekte. Komitetas neįvardijo ir galimo mokesčio įkainio.

Kaip žinoma, pernai vyriausybė skyrė beveik 4 mln. litų premijas Sidney vasaros olimpinį žaidynių laimėtojams. Aukso medalius iškovojo šaulė Daina Gudžinevičiūtė ir disko metikas Virgilijus Alekna gavo po 400,000 litų, bronzos medalį laimėjusios irklautojos Birutė Šakickienė ir Kristina Poplavskaja bei dviratininkė Diana Žilūtė — po 150,000 litų. Treneriams skirta po pusę jų aukletiniams paskirtos sumos.

Bronza laimėjusiai Lietuvos krepšinio rinkinei iš viso buvo skirta 1 mln. 800,000 litų. Šios premijos nebuvo apmokestintos. Sporto bendruomenė įvertino vyriausybės olimpiečiams ir jų treneriams skirtas premijas kaip pelnytą paskatinimą už sunkų ilgmetį darbą, dėl kurio nemažai sportininkų aukala galimybę studijuoti ir siekti profesinės karjeros.

Prieš 3 mėnesius jam toks pat kaltinimas pateiktas už knygą „Vladimiras Putinas“, kurią J. Banevičius išleido be autorinės teisės turinčių britų leidimo.

Buvęs skandalų bulvarinių laikraščių „Europa“, „Dvydešimt centų“, „Europa plius“, „Europa ekspres“ leidejas J. Banevičius anksčiau yra teis-tas už šmeižikiškus straips-nius.

nistų partija ant Tarybų Sąjungos komunistų partijos platformos. Pastaroji nuo 1990 m. balandžio 21 d. pasivadino Lietuvos komunistų partija (Tarybų Sąjungos komunistų partija), nuo 1990 m. gruodžio 8 d. vėl vadinas Lietuvos komunistų partija.

1991 m. rugpjūčio 22 d. ji uždrausta, bet toliau veikia Lietuvoje nelegaliai. LKP (savarankiška) nuo 1990 m. gruodžio 8 d. pasivadino Lietuvos demokratine darbo partija ir, veikdama legaliai, 2001 m. sausio 27 d. susijungė su tokios pat pakraipos Lietuvos socialdemokratų partija. Po susijungimo pasivadino Lietuvos socialdemokratų partija.

Siūloma apmokestinti sporto ir kitų varžybų prizus

būtų apmokestinami ir piniginiai apdovanojimai, kuriuos vyriausybė skiria sportininkams už pergalę. Kol kas šie siūlymai nėra išdestyti jokia me projekte. Komitetas neįvardijo ir galimo mokesčio įkainio.

Kaip žinoma, pernai vyriausybė skyrė beveik 4 mln. litų premijas Sidney vasaros olimpinį žaidynių laimėtojams. Aukso medalius iškovojo šaulė Daina Gudžinevičiūtė ir disko metikas Virgilijus Alekna gavo po 400,000 litų, bronzos medalį laimėjusios irklautojos Birutė Šakickienė ir Kristina Poplavskaja bei dviratininkė Diana Žilūtė — po 150,000 litų. Treneriams skirta po pusę jų aukletiniams paskirtos sumos.

Bronza laimėjusiai Lietuvos krepšinio rinkinei iš viso buvo skirta 1 mln. 800,000 litų. Šios premijos nebuvo apmokestintos.

Sporto bendruomenė įvertino vyriausybės olimpiečiams ir jų treneriams skirtas premijas kaip pelnytą paskatinimą už sunkų ilgmetį darbą, dėl kurio nemažai sportininkų aukala galimybę studijuoti ir siekti profesinės karjeros.

* Reikėtų panaikinti ne tik alkoholinių gėrimų prekybos laiko apribojimus, bet ir leisti juos vartoti valstybės valdžios ir valdymo institucijose, pardavinėti masiniuose renginiuose, parodose bei mugėse. Tokią Alkoholio kontrolės įstatymo pataisą įregistra-vus Seimo narys, liberalas Arminas Lydeka. (Elta)

Tėvynėje pasižvalgius

* Trečiadienį premjeras Rolandas Paksas su žmona ir jį lydintia delegacija iš tarptautinio Vilniaus oro uosto į Briuselį iškrisdo UAB „Aurela“ lėktuvu. Vyriausybė delegaciją kelionei išsiuncojo devynių verslo klasės lėktuvą „Chawker“. Drauge su premjeru dviejų dienų vizito išvyko jo žmona Laima, vyriausybės kancleris Robertas Dargis, vyriausiasis derybininkas, Europos komiteto generalinis direktorius Petras Auštrevičius, Seimo nariai Jonas Čekuolis ir Egidijus Vareikis, kiti pareigūnai. Premjero protokolo skyriaus vedėjas Marius Nemanis nenorėjo atskleisti, kiek kainuos delegacijos kelionė privačiu lėktuvu, teigdamas, kad pirminė kaina gali skirtis nuo faktinių išlaidų.

* Siemiet pagaliva turėtų būti pradėtas M. K. Čiurlionio galerijos remontas, kurio garsiausias Lietuvos menininko kūryba po varančių stogu laukia nuo 1992 metų. Šią savaitę Viešųjų pirkimų tarnyba turėtų patvirtinti galerijos rekonstrukcijos rangovų viešojo konkurso rezultatus. Tada beliks sudaryti sutartį su numatyto rangovu ir pradėti statybas, kurių darbų vertė — 7,534 mln. litų.

* Mažeikiuose įsikūrusi bendrovė „LUKOIL Baltija“ pernai Lietuvoje uždirbo apie 7 mln. litų gryno pelno. Iš viso „LUKOIL Baltija“ įmonių grupės pelnas sieks apie 20 mln. litų.

* Narystė Pasaulinėje prekybos organizacijoje (PPO) išvaduos Lietuvą iš diskriminacinių prekybos sąlygų organizacijos narių rinkose, tačiau dėl lygių prekybos galimybių neišvengiamas importo anplūdis kelia pavojų vidaus rinkai. PPO atstovai tikina, jog dėl to išloš prekių kokybė, ir rekomenduoja Lietuvai specializuotis tose srityse, kuriose ji jautiasi esanti stipri. (Elta)

* Kovai su brakonieriais besirengianti Aplinkos ministerija ragina numatyti griežtesnes bausmes už nelegalią žvejybą. Ministerijos tarnybos planuoja imtis griežtų veiksmų, norėdamos sustabdyti Kauno mariose brakonieriaujančius asmenis, nes gauta informacija, kad ten brakonieriai žuvį gauda elektros pagalba ir dėl to mariose mažėja žuvis. Brakonieriai nereaguoja į atitinkamų institucijų įspėjimus nutraukti nelegalią žvejybą, o legaliai žuvį gaudantys žvejai skundžiasi esą išstumti iš žvejybos teritorijos. Šiuo metu viena iš nuobaudos priemonių brakonieriams yra viešieji darbai, tačiau, ministerijos nuomone, piniginės nuobaudos galėtų būti dar griežtesnės, o asmeniui negalint padengti piniginės baudos, turėtų būti taikomos griežtos turto arešto priemonės. (BNS)

* Nuo 2001 m. vasario 1 d. Lietuvoje vairuojant automobilį, draudžiama kalbėti mobiliuoju telefonu laikant jį rankoje.

* Lietuvos valstybės skola 1999 m. gruodį padidėjo 157,8 mln. litų ir mėnesio pabaigoje buvo 12 mlrd. 730 mln. litų. (Elta)

* Praėjusių metų pabaigoje Lietuvoje gyveno 3 milijonai 690,000 gyventojų. Šį faktą paskelbęs Statistikos departamento generalinis direktorius Petras Adlys apgailestavo, kad Lietuvoje gyventojų tebe mažėja: 2000 m. jų sumažėjo 5,600 žmonių. Iš to skaičiaus del natūralaus prieaugio sumažėjimo — 4,500, del migracijos — 1,100 žmonių. P. Adlys pažymėjo vieną teigiamą momentą — sumažėjo gyventojų mirtingumas. Pernai užregistruota 1,200 mirčių mažiau nei ankstesniais metais. Pernai padidėjo Lietuvos gyventojų vidutinė gyvenimo trukmė — tai pagrindinis socialinė ir sveikatos apsaugos būklės atspindintis rodiklis.

* Viešai paskelbtas vyriausybės programos įgyvendinimo iki 2004 metų priemonių plano projektas, kuriame numatoma, kad didesnė dalis reformų, kurios pagerins daugumos Lietuvos žmonių gyvenimą, baigsis po 4 metų su sąlyga, kad ši vyriausybė dirbs pastoviai.

* Partijos „Socialdemokratija 2000“ pirmininko pavaduotojas Arvydas Akstina-vičius ragina buvusį bendražygį, Lietuvos socialdemokratų partijos narį Audrių Rudį įvykdyti pažadą „suvalgyti savo kojinę“. Mat šis 1997 m. vykusiam LSDP XX suvažiavime pažadėjo suvalgyti savo kojinę, jei kada nors įvyktų LSDP ir LDDP jungtumas.

* Buvęs premjeras Adolfas Šleževičius Europos Žmogaus teisių teismui išsiuntė prašymą, kuriame išdestys savo pageidavimus dėl galimo taikos susitarimo su vyriausybe, atstovaujancią Lietuvai. Jeigu į 52 metų UAB „Gea PT Baltic“ prezidento A. Šleževičiaus reikalavimus Lietuvos vyriausybė neatsisveigs, Lietuva jam turės sumokėti solidžią sumą — 1 milijoną litų.

* Sausio 24-ąją Kaune teisėjai atvertė pirmąją prekybos žmoniems bylą Lietuvoje. 20-metė kaunietė Daina Peckytė, viena iš sekso vergijon į užsienį gaudiau nei prieš metus parduotų ir vėliau pabėgusių merginų, pirmoji Lietuvoje viešai prabilo apie prekybos žmonėmis problemą ir parąšė pareiškimą policijai.

* Viena iš dažniausiai šiuo metu minimų pavardžių — Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos pirmininko Vytauto Andriulio. Šis profesionalus teisininkas ne vieną dešimtmetį gyvena su svetima pavarde. Tikrosios pavardės jam teko atsisakyti slapstantis nuo KGB ir išvežimo į Sibirą. Savo tikrosios pavardės jis neatskleidžia iki šiol.

* Vilniaus meras Artūras Zuokas išsiuntė laišką BMW susivienijimui su pasiūlymu naują automobilį surinkimo gamyklą statyti Lietuvos sostinėje ir žada investicijoms palankias ekonomines sąlygas. (Elta)

KALENDORIUS

Sausio 31 d.: Šv. Jonas Bosko; Astra, Budvile, Jaune, Marcelė, Skirmantas.

Vasario 1 d.: Brigita, Eidvilas, Gytas (Gytis), Ignacas, Ignatas, Pijonijus.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

VILNIUJE ATIDARYTAS SKAUTŲ CENTRAS

Su Naujais Metais. Stiprybės, sveikatos ir visko ko širdis geidžia... Jau senokai rašiau, bet yra naujienų, tai noriu pasidžiaugti.

Sausio 18 d. pagaliau atidarymą Vilniaus skautų centrą. Baigėme bendromis pajėgomis remontą, čia stipriai pasidarbavo „Kernavės“ tunto vyčiai. Mano visa šeima irgi dirbo. Irmantas dar ir dabar surinkinėja lentynas, iki atidarymo nesuspėjau. Veikla dar neįsibėgėjo, bet manau, pamažu įsisiūbuos. Jaučiasi bendras pakylėjimas po atidarymo. Visi vienetai sujūdė. Ypač džiaugiuosi „Kernavės“, Vilniaus jūrų skautais. Dabar visos skautiškos organizacijos ruošiasi BP gimtadienio paminėjimui, su bendra rikiuote Katedros aikštėje, ir lauku Kalnų parke.

Dar apie atidarymą. Viskas prasidėjo skautų eiseną nuo Gedimino kalno, Katedros aikštės, Gedimino ir Stulginskio gatvėmis iki Centro. Žygiavome su fakelais, vėliavomis ir, svarbiausia, šūkais. Dainos neskambėjo, nes rikiuotė buvo per ilgą bendrai dainai ir per mažai repetavusi. Įspūdį, manau, padarė, buvo pagyvenusių žmonių, kurie vėliavoms atidavė pagarbą skautišku salutu. Prie centro visi išsiriavome ir laukėme atvykstant garbingų svečių, kurių atvyko nelabai daug: buvo R. Gaška su žmona, Seimo narys Oleka, dar vieno seimūno neprišimenu pavardės, o toliau atėjo svečių iš jaunimo organizacijų, LINEA'os, LSS atėjo Vyr. skautininkės pavaduotoja, anksčiau nesu jos mačiusi. Taigi rikiuotėje atidengė Centro lentą.

Po to svečiai užėjo apžiūrėti patalpų, o skautai liko šokti ir dainuoti lauke prie imituoto laužo (padarėme jį iš fakelių). Surengėme akciją atrakciją — centro kėdžių pardavimui; galima nusipirkti kėdę ant kurios atlošo pritvirtiname lentelę su savininko vardu ir pavardę. Pavyko „parduoti“ 5 kėdes.

Vėliau užėjo sušalę skautai pasivaikinti arbata ir sausainiais. O vakarą užbaigėme vadovų pasisėdėjimu.

Daug pastangų dėjome, kad būtų kuo daugiau informacijos priemonių atstovų. Teko kiek nusivilti, nes atvyko tik Vilniaus televizija, kuri parodė kelių minučių reportažą per vakaro žinias. Gaila, jog nepatekome į respublikinį eterį. Bet taip jau yra Lietuvoje, kad politinės intrigos užgožia visas kitas naujienas.

Kitą antradienį skautai fotografuos akcijai „Lietuva — tai aš“, ši akcija vyksta jau beveik metus. Fotografuoja profesionalai dailininkai. Nuotraukos eina į Nacionalinį muziejų, galima, aišku, ir sau nusipirkti.

Šalpos pinigų gavau prieš keletą mėnesių. Jau išleidau kai ką baldams ir įrangai (viskas pagal sąmatą). Vasario mėnesį planuoju pirmuosius seminarus.

Tai tiek naujienų. Geriausi linkežimai!

Jolita Buzaitytė
Kašalynienė

TORONTE

Sesiu gerasis darbelis

Prityrusios skautės, vadovaujamos ps. I. Petrauskienės, š.m. sausio 4 d. gerą darbą atliko kanadiečių senelių namuose su dainų programa. Visi tų namų seneliai sesėms labai dėkingi.

Ruošiasi žiemos iškylai

DLK Gedimino skautų draugovė, vadovaujama s. R. Kalendros, ruošiasi žiemos iškylai į Perry Sound. Dalyvaus ir visi patyrę vadovai.

F.M.

„Ragainės“ draugininkų kursuose, 1946 m. vykusiuose Horneburge, Vokietijoje. Iš k. ps. Petniūnas, sl. F. Mockus, j.v.s. generolas T. Daukantas, LSS Anglų zonos Vokietijoje vadeiva s. Vladas Pauza ir kursantai.

ŽIUPSNELIS PRAEITIES PRISIMINIMŲ

Skautininkas Vladas Pauza, veikliai reiškęs nepriklausomos Lietuvos skautiškoje veikloje, buvo vienas tarp pirmųjų besirūpinusių lietuviško skautavimo atkūrimu ir už Tėvynės ribų Vokietijoje ir vėliau Amerikoje atsidūrusių tėvynininkų tarpe.

1945 m. pasibaigus Antrajam pasauliniam karui Britų valdomoje Vokietijos zonoje buvo nemažai lietuvių. Daug jų susispietė Liubecko mieste įsteigtoje karo iš tėvynių išbėgusių asmenų (DP) stovykloje. Čia tuoj buvo išrinktas lietuviams atstovaujantis komitetas, įsteigta mokykla ir gimnazija, suklestėjo kultūrinė veikla, kūrėsi organizacijos. Britų zonoje skautiškos veiklos atkūrimui daug pasidarbavęs s. Vladas Pauza buvo Liubecko stovykloje įsteigto mokytojo ir skautų „Baltijos“ tunto tuntininku. Jo vadovaujama tuntu priklauso ir aš su savo Neustadto mieste įsteigusia mišria Dr. Vinco Kudirkos draugove. Jis šią mano vadovaujamą draugovę dažnai lankydavo ir teikdavo veiklos vystymo patarimus. Šiai draugovei priklausė 67-ni skautai ir skautės. Mano pavaduotoja buvo mokytoja vyresnioji skautė v. sl. Vanda Blumaitė, o vėliau — vyr. skautė v. sl. V. Stankienė.

Vėliau, s. Vladiui Pauzai apsiėmus LSS rajono vadeivos pareigas, „Baltijos“ tunto tuntininku buvo leitenantas ps. Šventoraitis. 1946 m. balandžio mėn. s. V. Pauza suor-

ganizavo rajono vadovų kelionę į Augsburgą vykusį skautų ir skautių vadovų bei vadovių suvažiavimą. Šiame suvažiavime LSS Brolijos Vyriausiu skautininku išrinktas buvo v. s. dr. Vytautas Čepas ir kiti LSS pareigūnai ir pareigūnės.

Tuo metu kelionė iš Britų zonos į JAV valdomą Vokietijos zoną buvo gana varginga, bet labai įdomi ir neužmirštama. Vagonai buvo sausakimšai prisigrudusių žmonių. Kiti važiuojo net ant vagonų stogų ir laiptų. Mes visi buvome uniformuoti ir mums vietos užteko viduje.

Suvažiavimui pasibaigus buvo gera proga su Augsburgą vadovais apžiūrėti įdomesnes apylinkių vietas. Į savo gyvenamas stovyklas grįžome patenkinti ir pilni išpūdžių bei entuziazmo.

1946 m. spalio 1-12 d. s. Pauzas rajone, Horneburgo miestelio pilyje, valdomoje danų kilmės UNRRA stovyklos direktoriaus skautininko Knoot, vyko skautų draugininkų kursai pavadinti „Ragainės“ vardu. Kursų uždavovu buvo Horneburgo DP stovyklos komendantas leitenantas skautas vytytis v. sl. Jurgis Rocys. Jis mus gerai maitino. Jo pavaduotojas buvo sk. v. sl. R. Mikalauskas.

„Ragainės“ kurstantys gerai paruoštais pašnekesiais turtino prityrę instruktoriai: dr. V. Čepas, V. Pauza, Meilutis Martiukaitis, gen. j.v.s. T. G. Daukantas, A. Krausas, A. Venclauskas, V. Braženas, Dainutis, Plateris ir Knoot, kuris su kitais karininkais dažnai atvažiuodavo pasidžiaugti gerai vedamais kursais ir drausmingais kursantais. Baigę kursus skirstėmės į savo vietas ir draugoves jose įgyvendinti įgytas žinias.

Šiandien, praslinkus 54 metams, iš čia minėtų garbingų skautininkų, kurie nuoširdžiai perduodavo žinias jaunesniems vadovams, dauguma išėjė amžinybės ilsi įvairiose kelių kontinentų kapinėse. Mums liko iš jų paveldėtos skautavimo žinios, malonus prisiminimai ir pareiga aplankius jų kapus pasimelsti už jų sielas.

Dažnai prisimenu man daug įtakos turėjusį, buvusį pirmąjį mano draugininką, vėliau Rajono vadeivą Vokietijoje, s. Vladą Pauzą. Jis, atvykęs Amerikon, 1950 m. Detroito organizavo vilkiukus, buvo mišrios LSS „Baltijos“ vietininkijos vietininkas, vėliau to paties vardo skautų tunto tuntininkas. 1999 m. gruodžio mėn. pabaigoje ir jis iškeliavo į Amžinuosius namus. Tėlis rami bėje, pasilikusiųjų dažnai prisimenamas.

Brolis Romas

v.s. Feliksas Mockus

STOVYKLOS 2001 METAIS

Birželio 27-liepos 8 d. — Ramiojo vandenyno rajono skautų ir skautių vasaros stovykla „Rambynas“ stovyklavietėje, Big Bear, CA.

Liepos 7-18 d. — Čikagos skautų ir skautių Rako stovyklavietėje, Custer, MI.

Liepos mėn. — LSS „Azuolo“ ir „Gintaro“ vadovų ir vadovių mokyklos „Romuvos“ stovyklavietėje, Kanadoje.

Rugpjūčio 5-18 d. — Kanados rajono skautų ir skautių stovykla „Romuvos“ stovyklavietėje.

KAZIUKO MUGĖ

Detroito „Baltijos“ ir „Gabijos“ tuntų Kaziuko mugė Dievo Apvaizdos parapijos Kultūros centre ruošiamą kovo 4 d.

Čikagos skautų ir skautių Kaziuko mugė PLC, Lemonte, vyks kovo 4 d.

Clevelando skautų ir skautių Kaziuko mugė ruošiamą kovo 18d.

Los Angeles skautų ir skautių tuntų Kaziuko mugė Šv. Kazimiero parapijos kieme ir patalpose ruošiamą kovo 4 d.

Toronto skautų ir skautių Kaziuko mugė kovo 4 d., sekmadienį, pirmą kartą bus rengiama Anapilio salėje.

GAVENIOS SUSIKAUPIMAS

Kasmetinis Gavėnios susikaupimas, ruošiamas Akademinio Skautų sąjūdžio Čikagos skyriaus, kartu su Ateitininkų namų valdyba vyks šeštadienį, kovo 10 dieną Ateitininkų namuose, Lemonte.

SKAUTIŠKI RENGINIAI

Čikagoje

Kovo 4 d., sekmadienį — Čikagos skautų ir skautių Kaziuko mugė PLC, Lemonte.

Kovo 10 d. — Gavėnios Susikaupimas Ateitininkų namuose. Ruošia Akademinio Skautų sąjūdžio Čikagos skyrius ir Ateitininkų namų valdyba.

KAZIUKO MUGĖ DETROITE

Detroito „Gabijos“ ir „Baltijos“ skautių ir skautų tuntai savo tradicinę Kaziuko mugę sekmadienį, kovo 4 d., ruošia Dievo Apvaizdos parapijos Kultūros centre. Kviečiame visus, ne vien tik skautų šeimas, bet visą Detroito ir apylinkių lietuvišką visuomenę apsilankyti Kaziuko mugėje. Čia galėsite išgyti įvairių rankdarbių, išbandyti laimę Velykinio stalo patiekalų laimėjime, pažaisiti žaidimus, net parodyti savo sugebėjimus golfe. Bus gardžių maisto patiekalų, skanių pyragų ir tortų. Bus ir ypač vaikų mėgstami laimingų bilietėlių traukimai. Prašome visų, jei galite laimėjimus dovanoti laimėjų, atneškite juos vasario mėnesio savaitgaliais į Dievo Apvaizdos parapiją. Būsime dėkingi. Lauksime visų atsilankymo mugėje. Čia smagiai praleisite sekmadienio popietę ir tuo pačiu paremsite skautišką jaunimo veiklą. Jei turite klausimų — skambinkite tuntininkei Rasai Karvelienei, tel. 248-380-1363. Iki pasimatymo mugėje! Detroito skautų ir skautių tuntų vadovybė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mazindami pašto išlaidas, pakvitatimų už prenumeratą nesučiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį patymime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.			
	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant į Lietuvą:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausiasis redaktorė — Danutė Bindokienė

Administratorius — Valentinas Krumpis

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C. DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai. 4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL. Tel. 708-422-8260

BIRUTĖ L. PUMPUTIS, M.D.

Fellow: American Academy of Family Practice
SEIMOS GYDYTOJA
320 W. 61st Ave. (219) 947-5279
Hobart, IN 46342 Fax (219) 947-5236

TERESĖ KAZLAUSKAS, M.D.

Vaikų gydytoja
900 Ravinia Pl., Orchard Park, IL
Tel. 708-349-0887.
Priekaida Palos ir Christ Igoninems. Nuolaida naujai atvykusiems.

Dr. Rimas Novickis

CHIROPRACTIC PHYSICIAN
Manualinė fizioterapija, akupunktūra, galvos skausmų (ir migrenos), sportinių traumų specialistas
6645W. Stanley Ave., Berwyn, IL 60402, tel. 708-484-1111.
Valandos kasdien, savaitgaliais susitarus. Kalbame lietuviškai.

RAMIOJO VANDENYNO RAJONO 2001 m. VEIKLOS PLANAS

Kovo 4 d. — Kaziuko mugė Los Angeles Šv. Kazimiero parapijoje.

Kovo 17 d. — 2:30 v.p.p. Los Angeles Šv. Kazimiero parapijoje Tarptautinė skautavimo diena (International Day of Scouting).

Balandžio 28 ir 29 d. — Šv. Jurgio šventės iškyla Emma Wood State Beach Park, Ventura, CA.

DR. PETRAS KISIELIUS

INKSTŲ, POSLES, PROSTATOS GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health, 1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

DR. JOVITA KERELIS

DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. L. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIŽNAS, M.D., S.C.

Specializybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Sts. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽLOBA, M.D.

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Birželio 27-liepos 8d. — Vasaros stovykla „Rambynas“ stovyklavietėje, Big Bear, CA.

Lapkričio 18 d. — Los Angeles lietuviško skautavimo 50 metų Jubiliejaus šventė.

„Jei norit žinoti ką veikia skautai, skaitykite 'Draugas'. Kai aš užaugau, ir aš rašiau į 'Skaitybės kelį' — sako Maja Chiapetta, jauniausia „Nerijos“ tunto odrytė. Nuotr. Jono Kuprio

Paukštytė Rima Lintkaitė, pasirušiusi ateinančiai Žiemos olimpiadai pradėjo sausio 27 d. Čikagos jūros skautų rengtoje slidinėjimo išklyje.

LAVORIŠKIŲ PAGRINDINĖ MOKYKLA ATIDARYTA

Tarp Vilniaus ir Gervėčių (24 km į rytus) yra Lavoriškės, kuriose gyvena apie pusę tūkstančio gyventojų. Dar prieš 130 metų dauguma jų kalbėjo lietuviškai.

1998 m. pradėjo veikti Lavoriškių lietuviška mokykla, kurioje buvo 9 mokiniai. Dabar jų — 43. Mokykla nuomavo patalpas mediniame namelyje, nes Vilniaus rajono savivaldybė ne tik nekūrė lietuviškų mokyklų, bet ir joms trukdė. Lenkų bendruomenė jau stato, plečia, remontuoja 10 lenkiškų mokyklų pietryčių Lietuvoje.

Sausio 9 d. pagaliau pašventinta ir lietuviška Lavoriškių mokykla, sudariusi galimybę gerai išmokyti valstybinę kalbą. Mišias Lavoriškių bažnyčioje pirmą kartą lietuviškai aukėjo ir mokyklą pašventino vyskupas Jonas Boruta, SJ.

Mokyklos atidarymo iškilnėse kalbėjo Seimo pirminin-

ko pavaduotojas Artūras Skardžius, Vilniaus apskrities viršininkas Algirdas Kudzyš, Tautos fondo tarybos pirmininkas Jurgis Valaitis ir kiti. Garbingoje mokyklos vietoje pritvirtinta lentelė: „Lavoriškių pagrindinė mokykla, pastatyta 2000 m. Steigimu rūpinosi, statybą globojo, lėšomis rėmė išeivijos lietuvių Tautos fondas. JAV lietuviai paaugojo 75,000 dolerių, Tautos fondas Kanadoje — 10,000 Kanados dolerių“. Toliau surašytos 34 pavardės aukotojų, parėmusių mokyklos statybą 1,000 ir daugiau JAV dolerių. Iš viso mokyklos statybai au-

kojo keli šimtai asmenų. Mokiniai tėvai parašė gražią padėką visiems aukotojams.

Lavoriškių pagrindinė mokykla — istorinis Tautos fon-

do, Vilniaus apskrities virš-

ninko administracijos laimėjimas Lietuvos labui.

Kazimieras Garšva

Tautos fondo tarybos pirmininko Jurgio Valaičio kalba lietuviškos mokyklos Lavoriškėse, Vilniaus krašte, atidarymo proga 2000 m. sausio 9 d.

Kadangi ši šventė yra pirmiausia jūsų šventė, pradžioje į jus, mergaites ir berniukus, ir kreipiuosi.

Tai įvyko labai seniai, kada aš buvau jūsų amžiaus, mūsų šeima gyveno Lietuvoje, Klaipėdos mieste. Buvau penkerių metų. Kai tėvai išleido mane į vokišką vaikų darželį. Per palyginti trumpą laiką išmokau vokiečių kalbą. Laikas bėgo, užaugau. Teko iš Lietuvos pasitraukti, pirmiausiai į Vokietiją. Vieniems reikėjo dirbti, kitiems, kurie mokėjome vokiečių kalbą, buvo daug geriau. Aš gavau darbą net savo profesijoje, kaip statybos inžinierius.

Tokie prisiminimai rodo, kaip svarbu mokytis ir mokėti bent kelias kalbas, be tos, kurią kalbama namie. Juo labiau svarbu gerai mokėti kalbą to

krašto, tos valstybės, kurioje gyvena dabar ir žadi gyventi ateityje. Jūsų atveju, ši valstybė yra Lietuva su valstybine lietuvių kalba.

Lietuvių kalba yra sena, viena seniausių kalbų Europoje. Ji graži, ja lengva kalbėti ar dainuoti. Gal dėl to lietuviai mėgsta dainuoti. Ji neturi sunkiai ištarimų garsų ar skiemenų. Lietuvių kalbą verta išmokti, žiūrint į savo asmeninę ateitį. Lietuvių kalba taip pat sudaro galimybę visiems Lietuvos gyventojams bendrauti, suartėti. Lietuvoje gyvenant, be abejo, kyla noras pažinti jos praeitį, Lietuvos kunigaikštį laikus, nepriklausomybės kovas, seniau ir kitas pavyzdys, kad Lietuvoje ir už jos ribų gyvenančių lietuvių bendros pastangos gali atnešti gražių vaisių.

Lavoriškių lietuviškos mokyklos mokiniai su mokytojais, Tautos fondo atstovais (nuotraukos gilumoje) — Vida Penikienė ir Jurgiu Valaičiu, ir akad. Zigmū Zinkevičium.

Mes, Amerikoje gyvenantys lietuviai, iš Lietuvos išvykę prieš daugiau kaip 50 metų, ryšio su Lietuva nenutraukė.

Mūsų atžalos, deja, ne visi, ir švėtur gyvenant, yra didėle dalimi išlaikę lietuvių tautines apraiškas. Jie rengia šokių ir dainų šventes bei jose aktyviai dalyvauja. Šis ryšys sudarė pagrindą ir šios dienos šventei. Prieš keletą metų čia atvykę pamatė, kokią teigiamą vaidmenį vaidina vietinės lietuviškos mokyklos. Kilo noras ir pasiryžimas prisidėti prie Vilniaus apskrities veiklos šioje srityje. Tos minties pradžia laikytina 1997 metais.

Per 1998 ir 1999 m. rinkome šios mokyklos statybą lėšas JAV lietuvių tarpe. Įsijungė į šį sumanymą ir Kanados lietuviai. Tokiu būdu buvo padaryta pradžia. Vilniaus apskrities viršininkas ir jo štabo nariai parūpino didžiąją reikalingų lėšų dalį ir emėsi projekto vykdymą. 1999 metų lapkričio pradžioje buvo pradėti statybos darbai. Mes, Amerikos lietuviai, esame labai dėkingi ir sveikiname visus šios mokyklos statybos vykdytojus. Šis projektas yra kitas pavyzdys, kad Lietuvoje ir už jos ribų gyvenančių lietuvių bendros pastangos gali atnešti gražių vaisių.

Mes, tai Tautos fondo nariai,

kurio veikla šiuo metu svarbiausiai reiškiasi JAV su atsotvybe Vilniuje. Tautos fondui šiandien atstovauja jums gerai pažįstamas dr. Kazimieras Garšva, Vida Penikienė, TF reikalų vedėja ir valdybos vicepirmininkė, ir aš. Savo pagrindinį dėmesį skirti Lietuvos poreikiams TF nutarė 1991-ais metais, kai, atstaudis Lietuvos nepriklausomybę, savo veiklą sustabdė Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo komitetas. Iki tol Tautos fondas buvo pagrindiniu VLIKo informacijos rėmėju.

Šia proga sakau ačiū visiems JAV lietuviams, kurie savo aukomis prisidėjo prie šios mokyklos statybos. Jūsų

vardai įrašyti vario lentoje. Mūsų padėką priklauso šios mokyklos mokytojoms, kurios per paskutinius metus, dirbdamos nepatogiose, nuomotose patalpose, padarė stebuklus.

Mūsų pagarba mokinių tėveliams, kurie ryžosi savo atžalas leisti į šią mokyklą. Aš tikiu, kad jie šiuo savo žygiu nenusivils. Na, o svarbiausia, mūsų sveikinimai ir linkėjimai tenka jums mielos mergaitės ir šaunūs berniukai, kurie po metų ar tik kelių mėnesių kalbate ir mokotės lietuvių kalbą.

Lietuvoje yra paprotys atvežti lauktuvių. Štai jos: kompiuteris, kopijavimo mašina ir pianinas.

NAUJI „MUZIKOS BARAI“

Norime supažindinti su dviem vėliausiais „Muzikos barų“ žurnalo, kuris leidžiamas Vilniuje, numeriais išėjusiais 2000 m. lapkričio ir gruodžio mėn.

Tai stambūs, gražios išvaizdos sąsiuviniai — lapkričio mėnesio numeris turi 64 puslapius, o vėlesnis — net 76. Ir, negana to, prie abiejų pridėtos kompaktinės plokštelės — Lietuvos kamerinio orkestro (dirigentas Saulius Sondeckis) įgroti Wolfgang Amadeus Mozart kūriniai ir, 2000 m. lapkričio 25 d. prasidėjusios, Lietuvos muzikų šventės „Didysis muzikos paradai“ fragmentai.

Lapkričio mėn. numeryje kaip tik plačiai rašoma apie Lietuvos kamerinį orkestrą, nes minima šio žymaus Lietuvos muzikinio vieneto 40 metų sukaktis. Šis orkestras pasaulinės šlovės susilaukė su Mozart muzikos interpretacija, tad neatsitiktinai jubiliejinės sukakties proga išleista kompaktinė plokštelė, kurioje įrašyti pirmieji orkestro repertuare įsitvirtinę Mozart kūriniai — trys Zolcburgo simfonijos (arba divertismentai) ir simfonija Nr. 5 B-dur.

Apie šį orkestrą randame daug žinių nuo pat jo įsteigimo 1960-aisiais. Čia minima ir orkestrantų kelionė į JAV 1979 m. sausio-vasario mėn. Tą kartą lietuviai Amerikoje surengė 25 koncertus. Mes atsimename, kad du koncertai buvo surengti ir Čikagos apylinkėse, ir juose atsilankė nemaža lietuvių klausytojų, nors pasirodymus rengė amerikiečių firma amerikiečių publikai. Žurnale rašoma, kad, orkestrui lankantis Bostone, to miesto meras Kevin B. White pagerbė Lietuvos muzikantus, išleisdamas specialią deklaraciją (jos tekstas žurnale išspausdintas). Beje, orkestro vadovas Saulius Sondeckis Bostone susitiko ir seniai nematytą savo tėvą, kuris Amerikoje buvo žinomas Sondas pavarde.

Tame numeryje rašoma apie buvusį čikagietį muziką, pianistą Roką Zubovą (dabar jis

yra grįžęs gyventi ir dirbti į Lietuvą). Ten kalbama apie R. Zubovo koncertus tėvynėje, kuriose jis skambino M. K. Čiurlionio kūrinius. Taip pat spausdinama nemažai medžiagos apie M. K. Čiurlionį, minint šio žymaus kūrėjo 125-ias gimimo metines.

Skaitome pasikalbėjimą su žymia muzikologe Ona Narbutiene, kuri yra paruošusi nemažai monografijų, jų tarpe ir apie komp. V. K. Banaitį, sol. Stasį Barą, Kauno muzikinį gyvenimą ir kt.

Čia minimi ir jaunieji Lietuvos muzikai — smuikininkas Dainius ir jo jaunesnis brolis Aidas Puodžiukai. Jaunasis smuikininkas Dainius pernai išlaikė stojamuosius egzaminus į Bostono universitetą (konkurso keliu buvo priimti tik trys skirtingų specialybių muzikos studentai). Pianistas Aidas, laimėjęs konkursą, buvo pakviestas dalyvauti viename garsiausių muzikos akademijų Amerikoje — Santa Barbara mieste. Kaip rašoma, Aidas greitai užkariavo klausytojų simpatijas ir gavo kvietimus dalyvauti dviejuose koncertuose.

Gruodžio mėnesio „Muzikos baruose“ plačiai apžvelgiamas, jau ketvirtas iš eilės, „Didysis muzikų paradas — 2000“. Kartu su numeriu išsiuntinėtoje kompaktinėje plokštelėje yra įrašyti kai kurie to maratoninio koncerto fragmentai. Kaip rašoma, šiais metais juos atrinkti buvo labai sunku ir ne vienas, bet

SKELBIMAI

ELEKTROS ĮVEDIMAI - PATAIŠYMAI
Turis Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukse S. Kane kaba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 681-8654

Kalame visų rūšių „sidings“, „soffits“, įdedame lietuviškus (gutters) ir dengiamo stogus. Skambinti Romui tel. 630-774-1025.

STASYS CONSTRUCTION
Stalniai darbai, rūšių, vonių ir virtuvų įrengimas; priestatai; keramikos plytelės; „sidings“, „soffits“, „decks“, „gutters“, plokštės ir „shingle“ stogai; cementas, dažymas. Turis darbo draudimą.
S. Benetis, tel. 630-241-1912.

773-585-9500

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
OFF. (773) 586-5959
HOME (708) 425-7160
MOBL. (773) 590-0285

RIMAS L. STANKUS

• Greitas ir sąžiningas pataravimas
• Nuosavybės įkainavimas veltui
• Perkame ir parduodame namus
• Pensininkams nuolaida

ATTENTION IMMIGRANTS!

Canada and Australia are accepting applicants for **Permanent Residence!** For free information call: **1-773-282-9500.** GTS concentrating in immigration www.immigration-service.com

Reikalingi darbininkai naktiniam ir dieniniam parduotuvių valymui Illinois ir gretimose valstijose. Kai kur galima važinėti iš Čikagos. Tel. 773-476-2247; 773-251-6101; 773-612-6136.

TARP MŪSŲ KALBANT

IŠ EUROPOS Į AMERIKĄ PER 54 DIENAS

Pagarba JAV Karo laivyno veteranams! Pagarba priklausiusiems, pavojaus nebijojusiems, veteranams, kurie sėkmingai atliko transatlantinę kelionę. Šių metų sausio 10 d. karo laivu LST 325 savanoriškai įsipareigoję karo veteranai, atplaukė į Mobil, Alabamą. Šis laivas II Pasaulinio karo metu buvo naudotas karinių pajėgų išlaipinimui Afrikoje, Sicilijoje, Italijoje ir Prancūzijoje (Normandijos frontuose). Pokario metais jis buvo įjungtas į Graikijos karo laivyną. Prieš keletą metų nutarta šį laivą sugrąžinti į JAV ir jame įrengti karo žygių paminėjimo muziejų. Šiam tikslui susibūrė karo laivyno veteranų grupė.

Pirmiausia, Sauda Bay, Kretos saloje buvo atlikti laivo remonto darbai. Dirbo daugiau kaip šimtas savanoriškai įsipareigojusių karo laivyno veteranų. Remontas užtruko keletą mėnesių. Paskui buvo sudaryta savanoriška laivo igula, kurios narių amžiaus vidurkis — 72 metai. Nepaisant bauginančių išpėjimų, praėjusių metų lapkričio 17 d. laivas išplaukė į atvirą jūrą. Laivo vadovavimas buvo patikėtas 63 metų amžiaus laivyno veteranui Robert D. Jorlinui. Kelionė Viduržemio jūra užtruko 13 dienų. At-

kelias plokšteles būtų galima išleisti.

Mus labiau domina ir visą puslapi užimantis Lino Paulausko straipsnis, kuriame rašoma apie M. K. Čiurlionio 125-tų gimimo metinių progą surengtus koncertus bei kitas programas Čikagoje, Clevelande ir kitur. Tik, rašant apie vieną atlikėjų „Dainavos“ ansamblį, žymima, kad tai jis yra profesionalus lietuvių choras. Mes gi žinome, kad tai tik dainos mėgėjų vienetas.

Šie abu numeriai gausiai iliustruoti daugybe nuotraukų bei įvairiomis kitomis iliustracijomis. Kai kurie straipsniai turi santrumpas anglų kalba, norint, kad ir lietuviškai nesuprantantieji žinotų, kas žurnale spausdinama.

Žurnalo vyr. redaktore pasirašo Audronė Nekrošienė, redaktorai — Rimtautas Garnešis ir Eglė Černiauskaitė. Jo adresas Gedimino 32-2, Vilnius, Lietuva. Žurnalo prenumerata Amerikoje oro paštu — 60 dol. (už tai žadama ir mažiausiai 6 kompaktinės plokštelės).

Ed. Šulaitis

Lavoriškių mokyklos mokytojai įteikia Tautos fondo tarybos pirm. Jurgiui Valaičiui padėkos laišką ir gelę.

Vysk. Jonas Boruta šventina Lavoriškių lietuvišką mokyklą.

PAGERBTAS KUN. J. ČEPĖNO ATMINIMAS

Pernai spalio 30 dieną su-
kako 120 metų, kai gimė kuni-
gas, filosofijos mokslų daktar-
as Juozapas Čepėnas. Dau-
gailių pagrindinėje mokykloje
ir Zarasų „Ažuolo“ gimnazijoje
lapkričio 16 d. įvyko mokslinės
— jubiliejinės konferencijos,
kuriose buvo apžvelgtas
Juozapo Čepėno gyvenimas ir
darbai.

1880 m. spalio 30 d. Utenos
apskirtyje, Daugailių valsčiuje,
Veleikių kaime, Onos ir
Stanislovo Čepėnų šeimoje, gi-
mė pirmagimis — sūnus Juo-
zapas. Baigęs mokslus Vil-
niaus gimnazijoje, vėliau —
Žemaičių kunigų seminariją
Kaune, 1905 m. spalio 23
dieną buvo išventintas kuni-
gu. Po to kunigystę Pušalote,
Kamajuose, Pabiržėje, Šau-
kote, Skaistgirėje ir begalinis
žinių troškimas. Todėl išvyks-
ta į Vokietiją ir 1920-1924 m.
studijuoja filosofiją, teologiją
ir gamtos mokslus Freiburgo
ir Miuncheno universitetuose.
1924 m. apgina disertaciją ir
jam suteikiamas filosofijos
mokslų daktaro laipsnis. Grį-
žęs į Lietuvą kunigauja Smė-
lynėje, Antašavoje, paskiria-
mas Zarasų progimnazijos ka-
pelionu, vėliau — progimnazi-
jos direktoriumi (1926-1928) ir
Zarasų mokytojų kursų ve-
dėju. J. Čepėnui kunigaujant
Anykščiuose (1938-1945), so-
vietinei valdžiai neįtinka jo
veikla ir jis suimamas, tačiau,
prasidėjus karui, išeina iš
kalejimo ir klebonauja Pašvi-
tinyje bei Kurtuvėnuose. 1951
m. sausio mėn. sovietų vald-
žia vel surado priekabių ir
70-metį Juozapą Čepėną nu-
teise kalėti dešimčiai metų.
Sovietiniai kalėjimai Šiau-
liuose, Lukiškėse, Verchne
Uralske, Vladimire uoliam
dvasininkui ir aktyviam pa-
triotui buvo kitokio tipo mo-
kykla. Tačiau 1954 m. J. Če-
pėno byla buvo peržiūrėta, jis
pats pripažintas nekaltu ir pa-
leistas. Grįžęs iš kalėjimo, J.
Čepėnas prisiglaudžia Pasva-
lyje kaip altaristas ir ten, su-
laukęs garbaus amžiaus, 1976
m. sausio 24 dieną mirė (bū-
damas 95-erių metų). Amži-
najam poilsui pasirinko gim-
tosios parapijos kapinaites
Daugailiuose, vietą šalia savo
mylimo senelio Morkaus.

Lapkričio 16-ąją Daugailių
pagrindinėje mokykloje buvo
pagerbtas J. Čepėno atmini-
mas. Bažnyčioje klebonas ku-
nigas P. Baltuška ir Juozapo
Čepėno sūnenas kunigas Juo-
zas Čepėnas aukoję šv. Mi-
šias. Po šv. Mišių buvo aplan-
kytas Juozapo Čepėno kapas,
uždegtos žvakutės, padėta gė-
lių. Po to įvyko konferencija
mokyklos aktų salėje. Kunigas
Juozas Čepėnas kalbėjo apie
savo dėdės kun. dr. Juozapo
Čepėno gyvenimą ir veiklą.
Dr. Aldona Vasiliauskienė ap-
žvelgė dviejų Aukštaitijos

ąžuolų — arkivyskupo Meči-
slovo Reinio ir kun. dr. Juozapo
Čepėno — draugystę, jų pa-
našumus ir tarpusavio supra-
timą. Artima draugystė, užgi-
musi vaikystėje, tęsėsi visą
gyvenimą. Dr. A. Vasiliaus-
kienė pateikė daug įspūdingų
faktų iš arkivyskupo M. Rei-
nio ir daktaro J. Čepėno drau-
gystės.

Vilniaus universiteto bib-
liotekos darbuotoja Aliucija
Orentaitė apibūdino kun. dr.
Juozapo Čepėno „Vėlaikių
Juozelio atsiminimus“. Tai at-
siminimai, rašyti į storus mo-
kyklinius sąsiuvinius. Juos
autorius mėgo skaityti savo
brolio Nikodemo sūnui Juozui.
Dr. A. Orentaitė supažindino
susirinkusiuosius su atsimini-
mų turiniu, struktūra ir pa-
brėžė, kad tai „vertingas
šaltinis istorikams, etnogra-
fams“.

Kauno technologijos univer-
siteto profesorius dr. Jonas
Minkevičius prisiminė savąjį
mokytoją, kuris jį įkvėpė ir
paskatino siekti mokslo.

Daugailių mokyklos muzie-
juje saugoma daug nuotraukų,
kuriose užfiksuoti įvairiausi
kun. dr. Juozapo Čepėno gyve-
nimo momentai. Jame yra ir
gana įdomūs asmeniniai dr. J.

Kun. dr. J. Čepėno paminėjimo iškilmėse. Iš kairės: prof. J. Minkevičius, dr. A. Orentaitė, dr. A. Vasiliauskienė, kun. J. Čepėnas.

Čepėno daiktai: pensnė, dvi
piniginės, rankšluostis, pris-
iminimų knygos, kita daiktinė
ir dokumentinė medžiaga.

Kun. dr. Juozapas Čepėnas
paskutiniame savo žodyje
užrašė: „Visą savo gyvenimą
stengiausi raginti vaikus ir
jaunimą mokyklose, suaugu-
sius sakykloje ir klausykloje
prie viso to, kas yra kilnu,
dora, gera, tiesa“.

„Gyvenimą branginau ir gy-
venti norėjau...“ — iškalti žo-
dziai baltoje marmuro plokš-
teje, po kuria ilsisi kun. dr.
Juozapo Čepėno palaikai.

Rita Jurkevičienė

KUNIGAS ANTANAS MACKEVIČIUS NUSIPELNĖ PAMINKLO

GEDIMINAS ILGŪNAS

Vis greitėjantis laiko bėg-
mas, dienos aktualijos neretai
užgožia svarbiausius mūsų
praities įvykius. Pamirštami
žmonės, kurie dirbo, kovoję,
kad mūsų gyvenimas būtų
laisvesnis, teisingesnis, kurie
už šiuos idealus neretai paau-
kojo ir savo gyvybę. XIX am-
žiaus lietuvių kovoje už laisvę
ir nepriklausomybę ypač ryški
kunigo Antano Mackevičiaus
asmenybė. Tai vienas žymiausių
1863 m. sukilimo organizato-
rių ir vadų. Devynerius me-
tus kunigaudamas Paberžės
(buvusi Panevėžio apskritys)
bažnytelėje, bendraudamas su
baudžios jungą velkantiems
savo parapijiečiais, jis ugde-
jo laisvės ir teisingos
gyvenimo ilgesį. Apie šį laiko-
tarpį jis rašė: „Aš nuolat vazi-
nėjau. Jei sutikdavau valstietį
ar kitą žmogų iš mokesčio
luomo, mano pirmasis rūpes-
tis buvo išklausinėti apie jo
gyvenimą. Kalbedamas aš
duodavau suprasti, kad jo ne-
laimių priežastis yra caro val-
džia ir kad ateis laikas, kai
sukilusi liaudis išsilaivins“.

1863 m. kovo 20 d. su 250
vyru A. Mackevičius išėjo į su-
kilimą ir greitai tapo vienu
žymiausių sukilimo Lietuvoje
vadų. Didžioji dalis sukilimo
vadovų pasisakė už bendros
Lenkijos ir Lietuvos valstybės
atkūrimą, o A. Mackevičius

pirmasis deklaravo lietuvių
tautos apsisprendimo teisę. Po
sueimimo prieš mirties baus-
mės įvykdymą jis rašė tardy-
mo pulkininkui Božerianovui:
„Mano troškimas žmonėms ge-
ro davė man jėgų ir galimybės
sukelti liaudį, ir ne kuriuo
nors kitu tikslu, o tik siekiant
ją pakelti, kad ji išsiamonintų
ir pasisakytų, ar su Rusija, ar
su Lenkija ji nori būti susijun-
gusi. Ši teisė jau egzistuoja
Europoje, o ji negalėjo būti pa-
reikšta kitaip, kaip tik per
išsivadavimą. O tai pasiekia-
ma karu“.

A. Mackevičiaus vadovauja-
mi sukilėliai dalyvavo 20-ųjų
kautynių su caro kariuomene.
1863 m. rudenį sukilimo vado-
vybė jį paskyrė Kauno guber-
nijos (tai didžioji dabartinės
Lietuvos dalis) sukilėlių gink-
luotų jėgų organizatoriumi ir
kariniu viršininku. Po 1863
m. lapkričio 26 d. kautynių su
caro kariuomene gruodžio 17
d. caro kariuomėnė jį suėmė,
atvarė į Kauną ir po trumpo
kalinimo gruodžio 28 d. pako-
rė. Prieš mirtį A. Mackevičius
rašė: „Nors aš ir suimtas, nors
sukilimas sustabdytas, bet,
jeigu vyriausybė nepakeis vei-
kimo būdo, atsiras kitas Mac-
kevičius, ir ko aš nepadariau
— sugebės pabaigti! Kraujas
neveltui bus išlietas, ir aš,
kaip vienas to sukilimo vadų,

REIKALAUJA TEISĖSAUGOS DARBO REZULTATŲ

— Seimo pirmininkas Artūras
Paulauskas pareiškė, kad jo
netenkina teisėsaugos institu-
cijų darbas tiriant garsius nu-
sikaltimus Panevėžyje.

Penktadienį Seime A. Pau-
lauskas kvietimu įvyko susiti-
kimas su teisėsaugos institu-
cijų vadovais. Pokalbyje jie in-
formavo apie priemones, kurių
imtai, vykdamas parlamento
patvirtintas laikinosios Seimo
komisijos nusikalstamumo
priežastims Panevėžyje tirti
išvadas.

Po susitikimo Seimo vadas
pareiškė, jog jam susidarė įs-
pūdis, kad pareigūnai yra per
daug užsidarę savo kabinetuo-
se ir gina tik savo žinybinį
statusą. „Įspūdis toks, kad
kiekviena žybyba nori pavaiz-
duoti, kad yra gerai, kad juda
į priekį, kad gerėja bendras
klimatas tarp žybybų, demon-
struoja tą įrodančią statistiką“,
sakė jis.

Tuo tarpu, A. Paulausko tei-
gimu, susitikimuose Panevė-
žyje žmonės jam sakė, jog
„yra nesaugu, bijo vakare išei-
ti į gatvę, netiriami sunkiausi
nusikaltimai“. „Jeigu trijų pa-
reigūnų nužudymai iki šiol
nėra atskleisti, tai kaip gali-
ma kalbėti, jog darbas yra ge-
ras“, kalbėjo Seimo vadovas.

* UAB „Šiaulių tauro te-
levizoriai“ plečia gamybą
ir naujų rinkų ieško Afrikoje.
Bendrovė šiemet imsis ir nau-
jos produkcijos — gamins
kompiuterių monitorius. (Eita)

būsiu pelnes būsimųjų kartų
dėkingumą“.

Ar šiandien mes, gyvendami
nepriklausomoje, demokrati-
nėje Lietuvos valstybėje, tin-
kamai išreiškiame dėkingumą
kun. Antanui Mackevičiui, zu-
vusiam už savo ir mūsų lais-
vę? Ringovės kaime (Vilkijos
apyl., Kauno raj.) dar tebesto-
vi namas, kuriame A. Macke-
vičius caro kareivių buvo už-
kluptas ir netoliese suimtas,
tačiau jis griūna, ir, jeigu
Kauno rajono valdžia, pa-
minklosaugininkai nepasirū-
pins, greitai jo nebeliks. Kuk-
lus akmuo Kaune žymi apytik-
rę A. Mackevičiaus nužudymo
vietą.

Kun. A. Mackevičius, pirma-
sis didžiųjų XIX a. sukilimo
vadų, reikšęs lietuvių teisę pa-
sirinkti su kuo iš kaimynų
jungtis, ar gyventi nepriklau-
somai, nusipelnė paminklo
Kaune, kur jis praleido pasku-
tiniuosius gyvenimo dienas, kur
buvo nužudytas.

Parodykime dėkingumą
tam, kuris to nusipelnė! Jeigu
kas norėtų prisidėti prie kun.
A. Mackevičiaus įamžinimo —
jam paminklo pastatymo, tai
gali padaryti per Lietuvių ka-
talikų religinę šalpą, adresas:
341 Highland Blvd., Brooklyn,
NY 11207, pažymint, kad au-
ka skiriama kun. Antano Mac-
kevičiaus paminklui Kaune.

„DRAUGA“ atmintime savo testamente.

Mirus brangiai motinai

A. † A.

SALOMĖJAI BARTUŠKIENEI

reiškiame nuoširdžią užuojautą sesei DANUTEI
KORZOMIENEI ir jos šeimai.

Verpstės

Mirus

A. † A.

MARTYNUI NAGIUI

liūdesio valandoje nuoširdžiai užjaučiame jo žmoną
RITĄ, sūnų SIGITĄ su šeima, seserį ZINĄ
KATILIŠKIENE su šeima ir kitus artimuosius.

Brolėnas Gintaras Nagys su šeima

Birutė Nagienė

Pranešame bičiuliams, pažįstamiems, giminačiams
Lietuvoje ir lietuvių sportinės šeimos nariams, kad 2001
m. sausio 24 d. po ilgos ligos savo žemiškąją kelionę baigė
mūsų Tėvas, Uošvis ir Senelis

A. † A.

BRONIUS KETURAKIS

Velionis gimė 1908 m. rugšėjo 26 d. Jonučių kaime,
Garliavos valsčiuje, Kauno apskrityje. Pastaruoju metu
gyveno New Berlin, Wisconsin.

A. Bronius buvo sportininkas, sporto darbuotojas,
lengvaatletis, lengvosios atletikos ir slidinėjimo treneris,
sporto žurnalistas. Kauno Aušros gimnazijos ir Karo
mokyklos auklėtinis, rusams okupavus Lietuvą, iš
kariuomenės paleidžiamas atsargon kapitono laipsniu.
Antrą kartą grįžęs rusams, pasitraukė į Vakarų —
Vokietijon, o vėliau į Ameriką. Tretyje įsijungė į aktyvią
sportinę veiklą. Priklausė JAV Lietuvių Bendruomenei,
Šauliams, Šiaurės Amerikos fizinio auklėjimo ir sporto
sąjungai. Ir Lietuvoje, ir tremtyje greta savo sportinės
veiklos, aktyviai reikėsi spaudoje. Už savo ištikimybę ir
meilę Lietuvos sportui, ŠALFASS-gos buvo pakeltas į
Sąjungos garbės narius. Velionis buvo apdovanotas I
Tautinės olimpiados medaliu už nuopelnus Lietuvos
sportui.

Giliame liūdesyje liko dukra Danutė, žentas
Frederick ir anukė Erika.

A. † A.

**ANTANAS
GALDIKAS**

2000 m. lapkričio 28 d. Los Angeles, CA, mirė Antanas
Galdikas, sulaukęs 82 metų.

Velionis gimė Daukšų kaime, Kretingos valsčiuje, Leono
ir Veronikos Galdikų šeimoje. Lankė Palangos gimnaziją,
bet jos nebaigė, nes reikėjo tėvams padėti prie žemės
darbų. Labai jaunas išėjo savanorių į kariuomenę. Atlikęs
karinę tarnybą, buvo paliktas liktinu puskarininku darbu
su naujokais. Vėliau perėjo dirbti į Lietuvos policiją —
treniravo žunis. 1940 m. Lietuvą okupavus sovietams,
vengdamas suėmimo, jis su keliais policininkais pabėgo
į Vokietiją. Vokiečiams užėmus Lietuvą, a. a. Antanas vėl
grįžo į Lietuvą ir dirbo linų fabrike ūkvedžiu. Artėjant
antrajai bolševikų okupacijai, jis vėl pasitraukė į Vokietiją.
Pabėgėlių stovykloje sutiko savo žmoną Filomeną. Po
vedybų jie emigravo į Kanadą. Čia velionis dirbo aukso
ir urano kasyklose. Prasigyrę šeimai įsigijo daug
parduotuvių. Iš Kanados Galdikų šeima persikėlė į Los
Angeles, CA, kur velionis sėkmingai vertėsi namų statyba
bei dirbo dažymo kontraktoriumi. 1981 m. a. a. Antanas
išėjo į pensiją.

Velionis visą gyvenimą buvo susipratus lietuvis. Jis buvo
Šaulių organizacijos aktyvus narys, veikė karininkų
Ramovėje, BALFo, Lietuvių Tautinėje ir Respublikonų
sąjungose. Nuoširdžiai rėmė karių veteranų ir visus
lietuvių fondus.

A. a. Antano mėgiamas sportas buvo šaudymas. Jis buvo
geras šaulys ir turėjo daug šaudymo prizų. Velionis buvo
malonaus būdo. Visą gyvenimą stengėsi vaikams padėti
siekti mokslo.

A. a. Antanas paliko žmoną Filomeną, dukras Aldoną
Franz ir prof. Birutę Galdikas bei jų šeimą ir sūnų
Vytautą.

Velionis buvo palaidotas Forest Lawn lietuvių sekcijoje.
Tegul būna jam lengva Kalifornijos žemėlė.

Nuliūdę artimieji.

A. † A.

VIDUČIUI BANIONIUI

mirus, reiškiame gilią užuojautą žmonai DEBBIE ir jų
vaikams, motinai ONUTEI BANIONIENEI, Vidučio
seserims ir broliams, jų šeimoms, giminėms ir
artimiesiems.

Clevelando ateitininkai

A. † A.

ONAI GIRNIUVIENEI

Bostone mirus, jos sūnams dr. KESTUČIUI, dr.
RAMŪNUI, dr. SAULIUI GIRNIAMS su šeimomis,
giminėms ir artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia

„[Laisvę] fondo taryba

2000 m. lapkričio 16 d. Zarasų Ažuolo gimnazijoje po kun. dr. Juozapo Čepėno 120 m. gimimo ir 25 m. mirties
sukakties paminėjimo. Iš kairės: prof. Jonas Minkevičius, Zarasų gimnazijos direktore, Povilas Čepėnas, dr.
Aliucija Orentaitė, dr. Aldona Vasiliauskienė, dekanas Vytautas Kapocius, kun. Juozas Čepėnas, kun. Virgilijus
Liuima, Rita Jurkevičienė, kun. Petras Baltuška.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

„Cukraus kalnas“ arba lietuvių cukrininkės nuotykių Amerikoje ir kitose šalyse – tai poetės Eglės Juodvalkės pirmoji prozos knyga. Knygoje yra daug įdomių žinių apie išveivijos kultūrinę veiklą, kūrybinio kelio ir darbo radijo laidose ypatumus. Šios ypatingos knygos „Cukraus kalnas“ sutiktuvės vyks vasario 4 d., sekmadienį, 12:30 val.p.p. PLC, Lietuvių dailės muziejuje. Visuomenė nuoširdžiai kviečiama.

Šv. Kazimiero kongregacijos seserys maloniai visus kviečia dalyvauti šv. Mišiose ir pasimelsti, kad kongregacijos įsteigėja Motina Marija Kaupaitė būtų paskelbta palaimintąja. Tą dieną popiežius Jonas Paulius II taip pat kviečia melstis už Dievui tarnaujančius asmenis. Kunigų, brolių ir seselių šiuo metu JAV labai mažai, todėl visi kviečiami nukreipti savo maldas, kad daugiau žmonių pasirinktų dvasininkų luomą. Šv. Mišios bus aukojamos šį šeštadienį, vasario 3 d., 9:30 val.r. seselių motiniškajame name, 2601 W. Marquette Road, Chicago. Mišias aukos kunigas Bill Sullivan, OSA.

Maironio lituanistinės mokyklos „žvaigždutės“ – abiturientai ir mokytojai – bus pagebti „Žvaigždžių vakare“, kuris ruošiamas vasario 3 d., šeštadienį, Pasaulio lietuvių centre, 14911 127th Street, Lemont. Pabendrausime – 6 val.v., vakarienė – 7 val.v., po vakarienės – šokiai. Bilietus užsisakykite skambindami Dainai Siliūnienei tel. 630-852-3204 arba Teresei Meilūvienei tel. 630-655-0468.

Harold C. Wilson, rašantis knygą apie Lietuvą, norėtų pirkti visą anglišką „Encyclopedia Lituanica“. Galbūt kuri nors organizacija galėtų padėti jam šias knygas įsigyti ar paskolinti? Kreipkitės: Harold C. Wilson, 1305 Langhorne Road, Lynchburg, VA 24503.

Sausio 30 d. „Draugo“ pranešime „Svarbi žinia lietuvių parapijoje Marquette Parke“ turėtų būti rašoma apie 10:30 val.r. šv. Mišių laiko pakeitimą į 11 val.r. šv. Mišias.

Lietuvos dukterų Čikagos skyriaus visuotinis narių susirinkimas vyks vasario 25 d. 12 val. Jaunimo centre. Mišios už mirusius narius bus aukojamos 11 val.r tėvų jėzuitų koplyčioje.

Visi tie, kuriems rūpi alkoholio problemos, dabar renka si ketvirtadieniais 7 val.v. St. Adrian mokyklos kambaryje, 7014 S. Washtenaw. Daugiau informacijos skambinant Jurgiui tel. 773-881-1451.

Naujai priimtas LIFE įstatymas daugeliui suteikia galimybes legalizuotis šiame krašte. Pasinaudokite tuo! Norėdami daugiau sužinoti apie šį įstatymą ir jo veikimo galimybes, ateikite vasario 4 d. į organizuojamą susitikimą su specialiu imigracijos advokatu Paul Costronovo. Susitikimas vyks po 10:30 v.r. šv. Mišių Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčios parapijos salėje, Marquette Parke. Bus vertinama lietuvių kalba. Susitikimą organizuoja parapija ir JAV LB Socialinių reikalų taryba.

ACIŪ UŽ PAGALBĄ

Kreipiamės į „Draugo“ skaitytojus, kurie labai šiltai atsiliepė į Žanetos straipsnį „Pagalbos šauksmas“. Yra nuostabu sulaukti tokių kaip stebuklas atsiliepimų. Noriu priminti, kad čekius rašykite Lithuanian Mercy Lift, tik atskirai įdėkite lapuką, kuriame užrašykite vardą „Žaneta“. Galite bent kur ant čekio užrašyti „Žanetai“.

Aciau už šiltus skambučius ir širdingus atsiliepimus, aukotojų pavardės bus paskelbtos, kai surinksime daugiau pinigų. Klaidingai išspausdintas Tax numeris, turėtų būti 36-3810893, e-paštas yra Pranute@aol.com

Pranė Šlutienė

Spektakliai

Missoula Children Theatre šį šeštadienį, vasario 3 d., 11 val.r. ir 1 val.p.p. vaikams rodys spektaklį „Miegiančioji gražuolė“ („Sleeping Beauty“). Vaidinimas vyks Governors State University, The Center of Performing Arts, Rout 50 Cicero Ave, University Parkway, IL 60466.

www.draugas.org – tai „Draugo“ internetinis puslapis.

„Ramovės“, Lietuvių karių veteranų sąjungos, Čikagos skyriaus narių metinis susirinkimas vyks vasario 4 d., sekmadienį, 12 val. Laisvės kovų muziejuje, esančiame Jaunimo centre. Kviečiami visi skyriaus nariai šiame susirinkime dalyvauti.

Kas naujo

„Draugo“ knygynėlyje

Vytauto Nedzinsko knygos „Žuvinto šiokiadieniai“ įžangoje rašoma: „Tiesą pasakius, gražesnių ir išpūdingesnių ežerų už Žuvintą Lietuvoje yra dešimtys. Bet Žuvintas tėra vienas. Jis unikalus savo mirtimi. Dešimtmečius prie jo budi žmonės. Unikalus ir tas budynių pasaulis su savo žmonėmis, paukščiais, vandeniu, pakrantių ir vandens gyvuoju pasauliu, patekęs į Žuvintą, visuomet pasijaučiu atsidūręs žemumoje, atskirtoje kažkokia mistine siena nuo margo pasaulio“. Savo 218 puslapių knygeleje autorius rašo apie Žuvinto rezervate dirbamus tyrinėjimo darbus, apie draustinio įkūrėjus ir sergėtojus, apie nuostabiuosius paukščius ir jų žieduotojus, net apie oro balioną, iš kurio įmanoma akimis aprėpti visą Žuvinto ežero grožį. Knygoje galima išskaičiuoti, „kaip atrodo gulgės, anties, laukio, krago, kiro, žuvedros lizdas, kiek juose išsirta jauniklių, kuriuos kartais nuskriaudžia plėšrūnai, kaip gervės Rudėje šokius rengia, kaip tetervinai Burbuleje burbuliuoja, kaip ūdra slaptais vandens takais keliauja“. Knygos kaina – 10 dol., persiunčiant – 13.95 dol.

Knygoje „Potsdamas ir Karaliaučiaus kraštas“ spausdinama trylika autorių pranešimų, skaitytų 1995 metais Vilniuje Mažosios Lietuvos reikalų tarybos surengtoje apskritojo stalo diskusijoje „Potsdamas ir Lietuva“, o taip pat papildoma kitais mokslininkų straipsniais. Tarp straipsnių autorių – V. Landsbergis, V. Šilas, B. Genzelis, Č. Stankevičius, F. Sliesoriūnas, N. Kairiūkštys, V. Gocentas, P. Cizikas, Z. Zinkevičius, A. Pirockinas ir kt. Knygelės kaina – 10 dol., su persiuntimu – 13.95 dol.

Maironio lituanistinės mokyklos vaidinime „Kaledų stebuklas“ priešmokyklinio darželio ir LK1a klases mokiniai buvo žvaigždutėmis.

Skelbimai

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

773-585-9500

• Pigiai parduodu beveik nenaudotą didelę suvimo mašiną su jai priklausančiais priedais. Skambinti tel. 708-839-2344.

ADVOKATAS
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

Advokatas
Jonas Gibaitis
Civilinės ir
kriminalinės bylos

6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
E-mail: Gibaitis@aol.com
Toll free 24 hr. 888-776-8742
Darbo val. nuo 9 v.r. iki 5 v.v.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 v.p.p.

Tėvynės ŽVAIGŽDUTĖ

Isteigta Lietuvių Mokytojų Sąjungos Čikagos skyriaus

Redaguoja J. Plačas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

Lietuvaite Skaidra Pliuraite ruošiasi vasario 16-os šventei.

DĖMESIO

Artinasi dvi didelės tautinės šventės. Jas reikia tinkamai pažymėti. Būtų gražu, kad parašytumėte rašinėlių apie tėvynės meilę, apie karius, partizanus ir tautos didvyrius. Apie mūsų seną ir gražią kalbą ir kaip ją išsaugoti, kad nebūtų pamiršta. Rašinėliai neturėtų būti labai ilgi, vieno ar dviejų sąsiuvinio puslapių. Geresnius spaudinsiu „Tėvynės žvaigždutėje“. Rašinėlius siųskite redaktoriaus adresu.

Redaktorius

MINTYS PAGALVOJIMUI

Palaiminto arkiv. J. Matulaičio mirties proga (sausio mėn. 27 d.) šiek tiek iš jo veiklos.

Būdamas dar jaunas kunigas, Jurgis Matulaitis sunkiai susirgo kaulų džiova. Neturėdamas lėšų, negalėjo gydytis ir buvo paguldytas skurdžiausioje Varšuvos priemiesčio ligoninėje, ir ten laukė mirties.

Tuo metu grafaitė Cecilija Platerytė susirūpino, kad jos vadovaujamame pensionate tarp mergaičių būtų reikšmingas klaidingų socialistinių polinkių. Ji pati su ta blygybe jau nebeįstengė kovoti. Net ir kapelionai reikiamos įtakos į beklįstancias mergaites neturėjo. Tada dr. Savickas priminė grafaitę Platerytę, kad priemiesčio ligoninėje rengiamas mirtiniai gabus kunigas, kuris čia galėtų daug paveikti.

Platerytė juo susirūpino. Sumokėjo gydytojams, parūpino vaistų ir mirtinas ligonis buvo išgelbėtas nuo giltinės rankos. Šiek tiek pasveikęs kun. Matulaitis tuojau ėjo auklėti jaunimo. Dar nepajėgė pavaikščioti. Du žmonės už pažastų jį nuvesdavo į klasę. Mergaitės matė jo platų išsilavinimą, gilybę pasišventimą. Jos jautė, kad gulėdamas ligoninėje su neturtingiausiais vargšais, jis suprato varguomenės padėtį ir mokėjo Evangelijoje rasti tiksliausią atsakymą į jų gyvenimo klausimus. Mergaičių pažiūros pakrypo nauja vaga.

Ir to buvo pasiektas dėka pasiaukojimo Platerytės ir kitų, kurios išgelbėjo tą mirtinai skirtą kunigą — džiovininką. Ar nepamąstome, kad ir mūsų

pasiaukojimas, mūsų talka Apvaizdos globoje kartais gali duoti didesnių rezultatų, negu mes tikimės ir pramatomės?

Prel. dr. J. Prunskis

KĄ AŠ PASIRINKČIAU

Ši savaitgalį yra mano geros draugės 15-tas gimtadienis. Jei aš iš futbolo rungtynių grįžčiau maždaug pusę antros valandos, nuvažiuočiau į Bolling Air Force Base, kur ji gyvena ir mes pabendrautume kartu su kitais draugais. Vakare mes kalbėtume ir žaistume iki 3 val. ryto. Ryta (ar vidurdienį) mes atsikeltume ir valgytume „brunch“ (pyragą su ledaus), o Jessica (mano draugė) atidarytų dovanų ryšulėlius. Daugiau pasikalbėtume ir pabendrautume iki kol tėvai atvažiuotų (tikėkime, kad apie 9 val. vakaro). Ir viskas.

Joana Orentaitė

Paprašyčiau mamos, kad ji man nupirktų daug Pokemon kortelių ir aš su jomis žaishčiau.

Sigitas Rimkus

Aš eičiau į krautuves. Nupirkčiau daug Pokemon kortų. Eičiau į „Lego Land“. Paprašyčiau savo mamos, kad man duotų 5,000 dolerių. Už juos norėčiau nusipirkti visas Pokemon korteles, kad jos būtų visos pirmo leidinio.

Gintas Bradūnas

Visi Baltimorės Karaliaus Mindaugo lit. m-los mokiniai. („Mūsų metai“)

SAULUTĖ

Saulute, saulute,
Kokia tu skaisti.
Saulute, saulute,
Kokia tu meili.

Aukštai pasilipus
Labai tu esi.
Tau trukdo šypotis
Debesėliai pilki.

Sakyčiau, kad būtų
Tau žymiai geriau,
Jei rastum kur vietą,
Prie žemės arčiau.

Pribėgčiau kas dieną,
Paliesčiau ranka.
Ir debesį pilką
Nuvyčiau iš čia.

Violeta Pakalniškienė

JONO PAMOKA

Seniai, labai seniai, toli, labai toli mažame kaime, prie tankių miškų, gyveno trys broliai ir viena sesuo. Jie turėjo tik tėvelį, nes motina buvo mirusi. Visa šeima gražiai gyveno, išskyrus jauniausią brolių Joną. Jis buvo labai nemalonus berniukas ir visą dieną miegodavo miške prie namų. Vieną dieną, kol Jonas miegojo atsilošęs prie medžio, pas jį atėjo fejė apsirengusi bobutės drabužiais. Atėjusi pas Joną paklausė: „Berniuk, prašau man atnešti vandens, aš esu labai ištroškusi!“ Jonas nusišplovė ir vėl užmigo. Jonas pamiršo tą bobutę, kurią matė miške. Kitą dieną visa šeima susėdėjo prie stalo, po ilgos dienos darbo, (išskyrus Joną) ir valgė vakarienę.

Jiem valgant, kažkas pabeldė į duris. Sesuo atidarė duris ir pamatė seną bobutę (feją), tą pačią, kurią Jonas buvo matęs. Bobutė paprašė vandens atsigeriti. Sesuo mielai davė ir pakvietė vakarienei. Po vakarienos bobutė padėkojo ir pasakė seseriai, kad jos gyvenimas bus linksmas, jei ji padės kitiems. Bobutė padėkojo ir magiškai pasikeitė į feją. Feja už sesers dosnumą išpildė jos tris norus. Jonas supykęs rėkė: „Ne! Ne! Tu turi išpildyti mano norus!“ — „Štai tau pamoka, Jonai! Jei tu dirbsi ir kitiems padėsi, tau irgi bus gera“, — tai pasakiusi, išskrido pro duris.

Gaja Stirbytė

Philadelphijos Vinco Krėvės lit. m-los mokinė. („Vaikų aidai“)

AUKSINĖ TABOKINĖ

Vienas pulkininkas, bevalgant prie stalo, parodė savo svečiams karininkams naują, labai gražią aukso tabokinę. Po valandėlės užsimanė jį paauostyti tabokos, — ieško po visas kišenes, bet tabokinės neberanda. „Kur dingo mano tabokinė?“, — klausia jisai nustebęs. „Apsižiūrėkite, tamsos, bene būsite kuris netyčia į kišenę įsidėjęs?“

Visi tuojau sustojo ir išvertė kišenes, bet tabokinės nerado. Tik vienas jaunas karininkas, lyg susigėdęs, sėdėdamas vietoje, tarė: „Aš savo kišenių neversiu; užteks garbės žodžio, kad tabokinės neturiu“. Karininkai šnairiai į savo draugą pažiūrėjo ir išsiskirstė; kiekvienas manė jį vagį esant.

Kitą dieną pasišaukė jį pulkininkas ir tarė: „Tabokinė atsirado. Mano kišenėje būta iširusios siūlės, ir ten jos būta užkirusios už pamušalo. Bet sakyk man tamsta, kodėl nenorėjai parodyti savo kišenių, juoba, kai visi kiti karininkai tai padarė?“

Karininkas atsakė: „Tamsai tik vienam, ponas pulkininke, galiu prisipažinti. Mano tėvai neturtingi. Užtat aš atiduodu jiems pusę algos ir pietums nevalgau nieko šilta. Kai aš buvau pakviestas pas tamstą, mano pietūs tebebuvo dar kišenėje, ir man būtų nesmagu buvę, jei beverčiant kišenes būtų rasta dėra ir gabalėlis juodos duonos“.

Pulkininkas susigraudinęs tarė: „Tamsta esi labai geras sūnus! Kad juo lengviau galėtum tėvus ir toliau šelpti, pietus valgysi kasdien pas mane“. Paskiau jis sukvietė visus karininkus į iškilmingas vakšes, patvirtino prieš juos jau-

nojo karininko nekaltumą ir, reikšdamas savo pagarbą, padovanojo jam savo auksinę tabokinę.

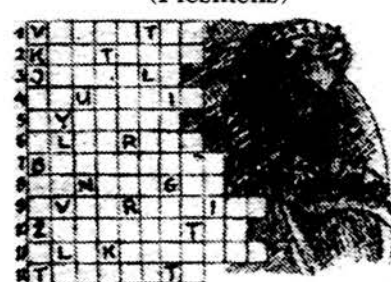
Chr. V. Schmido

GALVOSŪKIS NR. 66

Sodininkas turėjo 80 agurkų. Tris ketvirtąsias dalis agurkų jis pardavė. Kiek agurkų liko sodininkui? (5 t.)

GALVOSŪKIS NR. 67

(Piešinėlis)

Į tuščius langelius įrašykite Lietuvos kunigaikščių ir karalių vardus (5 t.). Sudarė 8 klases mokinė Aušra Baliutavičiūtė iš Biržų.

GALVOSŪKIS NR. 69

Ar kupranugaris visada turi ilgą koją? Paaiškinkite. (5 t.)

GALVOSŪKIS NR. 70

A. Kur Lietuvoje yra aukščiausias bažnyčios bokštas? B. Kuris bažnyčios bokštas yra aukštesnis: Kaune „Prisikėlimo“ ar Šiauliuose „Sv. Petro ir Povilo“? C. Kiek skirtingų ašarų yra? D. Ką reiškia žodis Nekromantija (necromancy)? E. Ar karalius Žygimantas Augustas buvo išskvietęs savo mirusios žmonos karalienės Barboros Radvilaitės vėle? Už visus teisingus atsakymus skiriama 10 t., o už dalinius atsakymus — 5 t. Atsiuntė kun. dr. E. Gerulis

GALVOSŪKIO NR. 46 ATSAKYMAI

Ukė = peliukė; ejas = siuvėjas; iškas = lietuviškas; ietis = suvalkietis; tuvas = skaitytuvas.

GALVOSŪKIO NR. 49 ATSAKYMAS

Pasirodo, dvikovos vykdavo ne tik špagomis ar pistoletais. Garsus pianistas, sužinojęs, kad kitas pianistas skambina geriau, viešai iškviesdavo konkurentą į turnyrą. Abu muzikantai, kuriame nors mieste tuo pačiu metu surengdavo po kelis koncertus, o klausytojai ir kritikai turėdavo išrinkti nugalėtoją.

GALVOSŪKIO NR. 50 ATSAKYMAI

A. Europiečiai pradėjo Australiją kolonizuoti nuo 1788 metų sausio mėnesio (E. Brit. 2-784, Chicago, 1968). B. Okupacinė sovietų Rusijos kariuomenė iš Lietuvos išsikraustė 1993 m. rugpjūčio mėn. 31 d. naktį. C. Dabartinės eros laikų metus skaičiuoti nuo Jėzaus gimimo sumanė Romos vienuolis Dionizas (500-560). Tai įvyko po Jėzaus gimimo pralinksus daugiau negu 500 metų, o Bažnyčia Dionizo mintį priėmė 1431 m. Visuotini pripažinimą gavo tik nuo 17-to ar 18-to šimtmečio. Visi sakome, kad metus skaičiuojame nuo Jėzaus gimimo, nuo Kučių nakties, bet iš tikrųjų skaičiuojame nuo Jo krikšto (Luko 2-21-39; E. Brit. 7:465, Chicago, 1968; L.E. 5-56, Boston, 1955). D. A. Šapokos istorijoje 145 psl. rašoma, kad Jogaila skaityti nemokėjo. E. Alaską pardavė Amerikai caras Aleksandras II (L. E. 26-163, Boston, 1963).